

**BİBLİOQAFIYAŞÜNASLIQ KAFEDRASI:
YARANMASI VƏ FƏALİYYƏTİ****İSMAYILOV N.İ.*****BDU, Bibliografyaşünaslıq kafedrasının müdiri,
pedaqogika üzrə fəlsəfə doktoru, dosent
kafedra_bibliograf@mail.ru***

Məqalədə BDU-nun Bibliografyaşünaslıq kafedrasının yarandığı tarixi şərait, kafedranın tədris, elmi-tədqiqat və beynəlxalq əməkdaşlıq sahəsində fəaliyyəti, onun formalaşmasında xidmətləri olan görkəmli alimlər haqqında ümumiləşdirilmiş təsəvvür yaradılmasına say göstərilmişdir.

Açar sözlər: BDU-nun Bibliografyaşünaslıq kafedrası, təşkili, formalaşması, müasir fəaliyyəti.

Azərbaycanda kitabxanaçılıq və informasiya ixtisasının yaranması və inkişafı onun qurucusu olan Əməkdar elm xadimi, professor Abuzər Xələfovun yaradıcılığında qırmızı xətlə keçir. Onun yaradıcılığında kitabxanaçılıq təhsili elmi və pedaqoji fenomen kimi kompleks təhlil olunmuş, fakültənin Bakı Dövlət Universitetində yaradılması və akademik mühitə inteqrasiyasının strategiyasının hazırlanması və həyata keçirilməsinə bilavasitə rəhbərlik etmişdir. [1, 2, 10] Məlumdur ki, kitabxanaçılıq və informasiya ixtisasının arxitekturasında bibliografya fənləri ailəsinin müstəsna yeri vardır. Tədqiqatlar göstərir ki, bibliografik fəaliyyət müstəqil peşə sahəsinə çevrilənə kimi böyük bir tarixi inkişaf yolu keçmişdir. Onun tarixinin qədim Şumer kitabxana mədəniyyəti ilə əlaqəli olması artıq elm tərəfindən müəyyən edilmişdir. E.ə. III minillikdə Şumer kitabxanasının kataloqlarının yaradılması bütövlükdə informasiya mədəniyyəti, o cümlədən onun tərkib hissəsi olan bibliografik informasiyanın bünövrəsinin qoyulmasının ilk tarixi faktı kimi görkəmli alimlər tərəfindən qəbul olunmuşdur. Bibliografik informasiyanın kitabxanalarda yaradılması prosesi sonralar da davam etmişdir. Assuriya çarı Aşşurbanipalın e. ə. VI əsrdə fəaliyyət göstərən kitabxanasının sistemli kataloqunun yaradılması bibliografik informasiyanın inkişafında yeni mərhələnin başlangıcı oldu. Ellinizm dövründə Misirin ən böyük kitabxanası olan İskəndəriyyə Kitabxanasının kitabxanaçısı Kallimaxın tərtib etdiyi cədvəl bibliografik informasiyanın hüdudlarının genişləndirilməsi baxımından keyfiyyətə yeni mərhələnin əsasını qoymuş oldu. Bu əsərin müəllifi onu kitabxananın fondu ilə məhdudlaşdırmamış, yunan ədəbiyyatını nümunələrin saxlanma yerindən asılı olmayaraq bibliografik göstəriciyə daxil etmişdir.

Bibliografik fəaliyyətin inkişafında yeni mərhələ qərbdə biobibliografik lüğət, şərqdə təzkirə janrının yaranması olmuşdur. Azərbaycanda bəyaz, cüng,

təzkirələr bibliografik informasiyanın əsas daşıyıcılarından biri kimi orta əsrlərdən başlayaraq bu günə kimi inkişaf etmişdir. Bu baxımdan Sam Mirzə, Səfəvi Əhdi Bağdadi, Sadiq bəy Sadiqi, Lütvəli bəy Azər, Seyid Əzim Şirvani, Məhəmmədəli Tərbiiyə və onlarla görkəmli söz adamlarının yaratdığı təzkirələr bu gün də öz elmi əhəmiyyətini saxlamaqdadır. Orta əsrlərdən başlayaraq sənəd kommunikasiya sisteminin mürəkkəbləşməsi, bibliografik informasiyanın yeni istiqmətlərinin yaranması və bibliografik fəaliyyətin elmi metodların təşəkkülü və tədricən inkişafı ilə nəticələnmişdir. Axtarış, kommunikasiya və qiymətləndirmə funksiyalı bibliografik vasitələr sisteminin yaranması və formalaşması XIX əsrdən etibarən ümumdünya prosesinə çevrilmişdir. Bəhs edilən dövrdə və XX əsrin 50-ci illərində kimi Azərbaycanca bibliografiya mədəniyyətinin daşıyıcıları görkəmli ziyalılar - Abbasqulu ağa Bakıxanov, Mirzə Kazım bəy, Firudin bəy Köçərli, Mirzəbala Məhəmmədzadə, Aleksandr Baqri, Məhəmmədəmin Əfəndiyev və başqaları mühüm rol oynamışlar. [5] Baş verən bu proseslərin nəticəsində bibliografik fəaliyyətin mahiyyətinin dərk edilməsi, onun elmi metodların yaradılması zərurəti müxtəlif elm və fəaliyyət sahəsinin adamlarının epizodik məşğul olduğu sahədən professional fəaliyyətə keçidin baş verməsinə şərait yaratmışdır. Beləliklə, əməli bibliografik fəaliyyətin nəzəriyyəsi, metodikası, tarixi və təşkil problemlərinin öyrənilməsinə ciddi ehtiyac bibliografiyaşünaslıq elminin və ali təhsilli bibliograf kadrların hazırlanması sisteminin yaranmasına gətirib çıxarmışdır. XX əsrin əvvəllərindən başlayaraq dünyada kitabxanaçılıq və bibliografiya mərkəzləri, kursları, orta ixtisas məktəbləri və nəhayət, ali təhsil üzrə müvafiq ixtisaslar yaranmağa başladı. Lakin həyata keçirilən bu səviyyəli tədbirlər cəmiyyətin informasiya təminatını təşkil edən informasiya təhli fəaliyyətinin metodologiyası və metodikasını bilən yüksəkixtisaslı kadr hazırlığı sisteminin yaradılmasını həyati zərurətə çevirdi.

Beləliklə, Azərbaycanda 1947-ci ildə Bakı Dövlət Universitetinin Kitabxanaçılıq şöbəsinin yaranması ilə professional bibliograf kadrların hazırlanmasının əsası qoyuldu. Şöbənin təşkilində xalqımızın görkəmli ziyalı Süleyman Rəhimovun müstəsna xidmətləri olduğunu Əməkdar elm xadimi professor A.A.Xələfov çox yüksək qiymətləndirmişdir. Şöbədə tədris və sahə üzrə elmi-tədqiqat işinin təşkil məqsədilə kitabxanaşünaslıq və bibliografiya kafedrası yaradıldı. Kafedranın təşkil edilməsi sonrakı illərdə onun respublikada kitabxanaşünaslıq və bibliografiya üzrə elmi mərkəzə çevrilməsinə zəmin yaratdı. Kafedranın ilk müdiri milli bibliografiyanın inkişafında xüsusi yer olan Əliheydr Qəhrəmanov təyin edildi. Kitabxanaçılıq şöbəsinin ilk məzunlarının kitabxanaşünaslıq və bibliografiya kafedrasına işə qəbul edilməsi onun 1962-ci ildə müstəqil fakültəyə çevrilməsində əsas rol oynadı. Fakültənin ilk dekanı da məhz şöbənin ilk məzunlarından olan, ömrünü bu sahənin inkişafına həsr

edən Abuzər Xələfov seçildi. Kitabxanaçılıq fakültəsinin Bakı Dövlət Universitetində yaranması kitabxanaşünaslıq və bibliografiya elminin və kitabxanaşünaslıq məktəbinin formalaşması tarixi hadisə olaraq onun gələcək taleyini demək olar ki, qəti şəkildə həll etdi. Fakültədə ixtisas fənlərinin tədris planında xüsusi çəkisinin artması və sahə üzrə elmi-tədqiqat işlərinin aparılması zərurəti dekan A.Xələfovun təşəbbüsü və gərgin əməyi və yenica formalaşmağa başlayan kollektivin dəstəyi nəticəsində 1968-ci ildə bibliografiya kafedrasının yaradılması ilə nəticələndi. [2] Kafedranın ilk əməkdaşları Zöhrab Əliyev, Əşraf Xələfov, Bayram Allahverdiyev, Hacı Həsənov və Forman Bayramov olmuşdur. Kafedranın ilk müdiri milli bibliografiyanın təzkiyə janrının tarixi ənənələrinin ilk tədqiqatçılarından biri olan, o zamanlar Dövlət Kitabxanasında elmi işlər üzrə direktor müavini işləyən tanınmış ziyalı Əşraf Teymur oğlu Xələfov təyin edildi.

1956-cı ildə kitabxanaşünaslıq və bibliografiya ixtisası üzrə ilk dəfə əyani aspiranturaya qəbul olunan Zöhrab Əliyevin rəhbəri də Əliheydr Qəhrəmanov olmuş, onun vəfatından sonra (1959) Sankt-Peterburq Mədəniyyət və İncəsənət İnstitutunun alimi M.D.Eyxonqoltson elmi məsləhətçiliyi ilə 1963-cü ildə "Azərbaycanda bibliografiya işinin inkişafı (1920-1958-ci illər)" adlı namizədlik dissertasiyasını uğurla müdafiə etməklə ilk dəfə olaraq Azərbaycan bibliografiyasının meydana gəlməsi və inkişafı tarixini elmi əsaslarla tədqiq edən müəttəxisslərdən birincisi olmuşdur.

O, bir müddət M.F.Axundov adına Azərbaycan Milli Kitabxanasında və Mədəniyyət Nazirliyində çalışmış, 1960-cı ildən Kitabxanaşünaslıq və bibliografiya kafedrasında müəllim, 1970-1980-ci illərdə Kitabxanaçılıq-informasiya fakültəsinin dekanı, 1984-cü ildən 2007-ci ilə qədər Biblioqrafiyaşünaslıq kafedrasının müdiri vəzifələrini təşkilatlılıq bacarığı və idarəçilik sənəti ilə, yüksək peşakarlıq və məsuliyyətlə icra etmişdir.

Z.H.Əliyev 55 illik elmi-pedaqoji fəaliyyəti ərzində Kitabxanaçılıq-informasiya fakültəsində bibliografiyaşünaslıq fənləri üzrə tədris prosesinin yüksək səviyyədə təşkil və həyata keçirilməsinə rəhbərlik etmiş, bir sıra dünya ölkələrində qabaqcıl təcrübəni öyrənmiş, bibliografiyaşünaslıq elmi məktəbinin əsas elementlərini yaratmağa nail olmuş görkəmli ziyadiri.

Yüksək ixtisaslı bibliografiyaşünas kadrların yetişməsi istiqamətində əsaslı işlər görməklə yanaşı, bu sahədə elmi tədqiqat işinə də böyük əhəmiyyət vermişdir. Onun geniş elmi tədqiqatları Azərbaycanca bibliografiyanın tarixinin formalaşması qanunauyğunluqları, bibliografiyanın nəzəri əsaslarının öyrənilməsi, bibliografik fəaliyyətin meydana gəlməsi və inkişafı, onun çoxcahətli quruluşu, kitabxanalarda bibliografiyaşünaslıq və bibliografik xidmət prosesinin təşkili metodikası kimi aktual məsələlərə həsr edilmiş, dərslik və dərs vəsaiti, elmi məqalələrdə öz əksini tapmışdır.

Böyük zəhmət nəticəsində müxtəlif illərdə "Azərbaycanda bibliografiya işinin vəziyyəti və inkişafı tarixindən (1945-1956)", "Kitabxanada məlumat-bibliografiya aparatının təşkili", "Tövsiyə bibliografik vəsaitlərin tərtibi metodikası", "Azərbaycan bibliografiyasının tarixi", "Ümumi bibliografiyaşünaslıq" adlı mühüm əsərlər ərsəyə gətirmişdir. Bu əsərlər bibliografiyaşünaslıq üzrə yaranmış istənilən məsələnin həlli üçün bugün də mütəxəssislərin dəfələrlə müraçitə etdiyi, sahə üzrə elmi tədqiqatlarda geniş istifadə edilən dəyərli elmi məxəzlərdir.

Professor Z.Əliyevin elmi rəhbərliyi ilə bir neçə bibliograf alimlər yetişmiş, müvəffəqiyyətlə namizədlik dissertasiyaları müdafiə etmiş, bir çox tədqiqatçıların opponenti olmuşdur. Eyni zamanda respublikamızda müxtəlif elm, mədəniyyət, təhsil müəssisələrində, digər idarə və təşkilatlarda, regional informasiya mərkəzlərində çalışan yüksək istisası, sənədlər, peşəkar kitabxana-informasiya mütəxəssisləri, bibliografların hər biri bu gözəl insanın, dəyərli alimin yetirmələridir.

Bibliografiyaşünaslıq kafedrasının təşkilində Xələfov Əsrəf Teymur oğlunun xidmətlərini xüsusi qeyd etmək lazımdır. O, 1959-cu ildən Bakı Dövlət Universitetində müəllim kimi çalışmış, 1968-ci ildən etibarən bibliografiya kafedrasına 10 il ərzində rəhbərlik etmişdir. 1966-cı ildə "V-VIII sinif şagirdlərinin sinifdən-kənar mütaliəsinə rəhbərlik (Respublika uşaq və məktəb kitabxanalarının materialları əsasında)" mövzusunda namizədlik dissertasiyası müdafiə edərək, pedaqoji elmlər namizədi alimlik dərəcəsi almışdır. Müxtəlif illərdə çap etdirdiyi "Kütləvi kitabxanalarda gənclərin mütaliəsinə rəhbərlik" (1957), "Mütaliə mədəniyyəti haqqında" (1965) kitablarını, "Bədii ədəbiyyat və ədəbiyyatşünaslığın bibliografiyası" (1986) adlı dərs vəsaitinin, respublikanın mətbuat orqanlarında dərc olunmuş "Azərbaycan ədəbi bibliografiyası 70 ildə", "Bədii ədəbiyyatın mövzu bibliografiyası", "Ədəbi bibliografiyanın effektivliyi", "Ədəbi bibliografik mənbələr mütəxəssislərə bibliografik xidmətin əsas vəsaitidir", "XX əsr təzkiyəçiləri haqqında" və s. bu kimi onlarla elmi məqalələrin müəllifidir. SSRİ Mədəniyyət Nazirliyinin, Təhsil Nazirliyinin və Həmkarlar İttifaqı orqanlarının fəxri fərmanları ilə təltif edilmişdir. Ə.Xələfov 2008-ci ildə vəfat etmişdir.

Bibliografiya kafedrasının inkişafında xidmətləri olan alimlərdən biri də Bayramov Fərman Aslan oğludur. O 1960-cı ildə ADU-nun Kitabxanaçılıq fakültəsini bitirmiş, 1960-1969-cu illərdə M.F.Axundov adına Azərbaycan Dövlət Kitabxanasında baş metodist və şöbə müdiri vəzifələrində çalışmışdır. 1970-ci ildən ADU-nun Kitabxanaçılıq fakültəsində çalışmışdır. "Cəlil Məmmədquluzadənin ədəbi irsinin nəşri tarixi və yazıçı haqqında bibliografiya" adlı namizədlik dissertasiyası müdafiə edərək elmi dərəcə almışdır. "Azərbaycan iqtisadiyyatının bibliografiyası", "Milli bibliografiyamızdan

bir", "XX əsr Azərbaycan alimləri və bibliografiya", "H.Z.Şirvani yaradıcılığında mütaliə və bibliografiya məsələləri" adlı məqalələrin, "Cəlil Məmmədquluzadə: 1866-1966", "Nəriman Nərimanov: 1870-1970" bibliografik vəsaitlərinin, bir sıra xronikanın müəllifi olmuşdur. "Əmək veteranı" medalı ilə təltif edilmişdir.

Qısa müddət ərzində kafedra təşkil edildi və onun fəaliyyəti nəticəsində tədris olunan fənlərin və aparılan elmi araşdırmaların keyfiyyətinin artması müşahidə olunmağa başladı. Ötən əsrin 70-80-ci illərini Bibliografiya kafedrasının tarixində mübaligəsiz olaraq inkişaf dövrü kimi qiymətləndirmək olar. Bu dövrdə kafedraya yeni işçilərin qəbul edilməsi, aspiranturaya perspektivli gənclərin seçilib götürülməsi milli bibliografiyanın tarixi önəmlərinin tədqiqat obyektinə kimi formalaşması ilə nəticələndi. Böhs edilən dövrdə kafedranın tədris və elmi mərkəz kimi formalaşmasında professional bibliografların ikinci nəslinin nümayəndələri olan Bayram Allahverdiyev, Fərman Bayramov, Aydın Xəlilov, Rəifə Vəzirova və Qəmzə Hacıyeva, üçüncü nəsilə mənsub olan Rasim Süleymanov, Cənnaz Rüstəmov, Nadir İsmaylova, Sima İsmayılova, Əliyusif Məmmədov, Xuraman Ağayeva və Solmaz Sadiqovanın xidmətlərini xüsusi qeyd etmək lazımdır.

Bibliografiyaşünaslıq kafedrasında "Kitabxanalarda bibliografiya işinin təşkili və metodikası fənninin tədrisi sahəsində əldə edilən nailiyyətlərdən böhs edərək Vəzirova Rəifə Əsəd qızının fəaliyyətini qeyd etmək lazımdır. O, Bakı Dövlət Universitetinin kitabxanaçılıq-informasiya fakültəsində 1974-cü ildən 2010-cu ilədək laborant, assistent, baş muallim vəzifələrində çalışmışdır. 10-dan çox məqalənin, 1 kitabın müəllifidir.

Kafedrada "Xarici bibliografiya", "Ölkəşünaslıq bibliografiyası" fənninin müasir tələblər səviyyəsində tədrisinin təşkilində Hacıyeva Qəmzə Söhbət qızının fəaliyyəti səmərəli olmuşdur. O, 1966-1970-ci illərdə BDU-nun Kitabxanaçılıq-informasiya fakültəsində təhsil almışdır. Abşeron rayon Partiya Komitəsi Siyasi Maarif Kabinəsində kitabxanaçı (1970-1971), BDU-nun Bibliografiyaşünaslıq kafedrasında laborant, baş laborant və müəllim (1971-1979) işləmişdir. 1979-cu ildən baş müəllimdir. 2 kitabın, 20-dən çox məqalənin müəllifidir. Kitabxanada ölkəşünaslıq (diyarşünaslıq) üzrə bibliografik fəaliyyət (nəzəri-tarixi, təşkilati-metodiki məsələlər), xarici bibliografiya kitablarının, Türkiyədə milli bibliografiya, müasir dövrdə ölkəşünaslıq bibliografiyasının təşkili və s. məqalələrin müəllifidir.

80-ci illərin sonlarında fakültənin yetirməsi, Bibliografiya kafedrasının əyani aspiranturasına daxil olan İsmaylov Nadir İslam oğlu 1987-ci ildə Moskva Dövlət Mədəniyyət İnstitutunun ixtisaslaşdırılmış müdafiə şurasında professor Z.Əliyevin rəhbərliyi ilə "Təbabət üzrə regional kitabxana-bibliografiya ehtiyatlarının inkişafı, müasir vəziyyəti və təkmilləşdirilməsi yolları

(Azərbaycan materialları əsasında) mövzusunda dissertasiya işini müdafiə edərək pedaqogika üzrə fəlsəfə doktoru alimlik dərəcəsi almışdır. Onun I-ci rəsmi opponenti professor A.Xələfov olmuşdur. Nadir İsmayilov 1992-ci ildən dosentdir. Müxtəlif fasilələrlə Kitabxanaçılıq-informasiya fakültəsində dekan müavini işləmişdir (1994–2003). 2007-ci ildən Biblioqrafiyaşünaslıq kafedrasının müdir əvəzi olmuş, 2012-ci ildə kafedra müdiri vəzifəsinə təyin olunmuşdur. Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyinin “Qabaqcıl təhsil işçisi” Fəxri fərmanı ilə təltif olunmuşdur. “Kitabxanalarda biblioqrafiya işin təşkili və metodikası” (2018, hammtəlif), “Azərbaycanın biblioqrafik vəsaitlər sistemi”, “Xarici biblioqrafiya”, “Sənədsünaslıq”, “Biblioqrafiyaşünaslığın tədrisi metodikası” və s. fənləri tədris edir. 2 monoqrafiya, 10 kitab, 150-ə yaxın məqalənin müəllifidir. 2013-cü ildə onun Almaniyada rus dilində “Azərbaycanın kitabxana-biblioqrafiya və informasiya resursları: inkişaf mərhələləri və təkmilləşdirilməsi yolları” monoqrafiyası nəşr edilmişdir. Bir sıra respublika və beynəlxalq konfranslarda iştirak etmişdir. 4 nəfər doktorant və dissertantın elmi məsləhətçisi olmuşdur. 2014-cü ildə BMT yanında Beynəlxalq İnformasiyaşünaslıq Akademiyasının həqiqi üzvü seçilmişdir. Onun əsərlərindən misal olaraq “Azərbaycan biblioqrafiyasının biblioqrafiyası”, “Biblioqrafik tərtibatın metodikası” (R.Vəzirova ilə birlikdə); “Elmi-təbii ədəbiyyatın biblioqrafiyası”, “Kitabxanada ölkəşünaslıq (diyarşünaslıq) üzrə biblioqrafik fəaliyyət” (nəzəri-tarixi, təşkilati-metodik məsələləri) (Q.Hacıyeva ilə birlikdə); “Kitabxanaçılıq-informasiya fakültəsi-60: Biblioqrafik məlumat kitabı” (S.Sadıqova ilə birlikdə); “Xəzər dənizi və neft (1954–2002): Biblioqrafik göstərici”, “Kitabxanaşünaslıq və biblioqrafiya: elmi-nəzəri, metodik və təcrübə jurnalı: biblioqrafik göstərici (1997–2008-ci illər)”, “Heydər Əliyev və Azərbaycan elmi: Biblioqrafik göstərici”, “M.F.Axundov: biblioqrafik göstərici”, “Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti” adlı kitabların, “Azərbaycan Respublikası regionlarının kitabxana-informasiya resurslarının bəzi məsələləri” (Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonunun nümunəsində) (İ.Bayramova ilə birlikdə); “Görkəmli Azərbaycan aliminin həyat salnaməsi” (A.Xələfovla birlikdə); “Görkəmli elm və təhsil təşkilatçısı” (Prof.A.A.Xələfovun 80 illik yubileyi münasibətilə), “Soraq-biblioqrafiya xidmətinin mahiyyəti və mənbəşünaslığı”, “Azərbaycan kitabxana işinin inkişafında yeni mərhələ” (ADA Universitetinin kitabxanasının keçirdiyi beynəlxalq konfransın icmalı), “Библиотечно-библиографическое и информационные ресурсы Азербайджана: этапы развития, состояние и пути совершенствования” və s.

Biblioqrafiyaşünaslıq kafedrasında sahəvi biblioqrafiyanın tarixi məsələlərinin tədqiqində Ağayeva Xuraman Telman qızının fəaliyyəti diqqət cəlb edir. O, 1978-1983-cü illərdə Kitabxanaçılıq-informasiya fakültəsinin əyani şöbəsində təhsil almış və fakültəni fərqlənmə diplomu ilə bitirmişdir.

Ağayeva Xuraman Telman qızı 1985-1987-ci illərdə Bakı şəhər Xətai rayon MKS-in M.Ə.Sabir adına kitabxana-klubunda kitabxanaçı işləmişdir. 1987-ci ilin noyabr ayından Kitabxanaçılıq-informasiya fakültəsində əvvəlca laborant, 1992-ci ildən Biblioqrafiyaşünaslıq kafedrasının “Biblioqrafik informasiya-axtarış sistemləri” tədris laboratoriyasının müdiri vəzifələrində çalışmışdır. 2002-2007-ci illərdə Biblioqrafiyaşünaslıq kafedrasının dissertantı olmuşdur.

O, professor Z.Əliyevin elmi rəhbərliyi ilə 2009-cu ilin may ayında “Azərbaycanda pedaqoji elmlərin biblioqrafik informasiya təminatı: tarixi, müasir vəziyyəti və təkmilləşdirilməsi yolları” adlı dissertasiya işini müvəffəqiyyətlə müdafiə edərək 2010-cu ildə pedaqogika üzrə fəlsəfə doktoru elmi adı almışdır. [3]

Dissertasiya işində müəllif Azərbaycanda pedaqoji biblioqrafiyanın yaranmasını tarixi ardıcılıqla araşdırır, sahə üzrə biblioqrafik informasiyanın yaranması, inkişafı və formalaşması mərhələlərini, pedaqogika üzrə biblioqrafik informasiya təminatı sistemini, mövcud olan ümumi xarakterli cari və retrospektiv elmi-köməkçi, tövsiyə, şəxsi biblioqrafik resurs üzrə çıxardır, müəxəssislərin informasiya təminatında onların həm əsonovi, həm də elektron formalarının rolunu və səmərəliliyini müəyyən edir.

Müəllif pedaqoji elmlərin biblioqrafik informasiya təminatının müasir vəziyyətini elmi dövrüyyəyə daxil edir, çatışmazlıqları aşkara çıxardır, alınan elmi nəticələrin təbiiyi obyektini göstərir. Onun tədqiqatları “Pedaqogika üzrə ədəbiyyatın biblioqrafiyası” (2018) adlı dərs vəsaitində öz əksini tapır.

Xuraman Ağayeva 2011-ci ildən Biblioqrafiyaşünaslıq kafedrasının əvvəlco müəllimi, sonra baş müəllimi, 2016-cı ildən dosent əvəzi, 2019-cu ildən dosenti vəzifələrində çalışır. Fakültənin bakalavr pilləsində “Kitabxanalarda biblioqrafik işin təşkili və metodikası”, “Sənədsünaslıq”, “Xarici biblioqrafiya”, magistratura pilləsində isə “Beynəlxalq biblioqrafik əməkdaşlıq”, “Biblioqrafik vəsaitlərin tərtibi metodikası”, “Soraq-biblioqrafiya xidmətinin idarə olunması” fənlərini tədris edir.

“Pedaqogika üzrə ədəbiyyatın biblioqrafiyası: Dərs vəsaiti” (2018), “Kitabxanalarda biblioqrafik işin təşkili və metodikası: Dərs vəsaiti” (2018), “Kitabxanalarda biblioqrafik işin təşkili və metodikası: Metodiki vəsait” (2018), 6 proqram və 80-ə qədər peşəpublikamızda və xarici ölkələrdə nəşr olunmuş elmi məqalə və təzisin müəllifi olan Xuraman Ağayeva bir çox respublika və beynəlxalq seminar, simpozium və konfranslarda iştirak etmişdir.

Xuraman Ağayeva fakültənin və universitetin icimai həyatında yaxından iştirak edir. 2012-ci ildən Kitabxanaçılıq-informasiya fakültəsinin Elmi Şurasının Elmi katibi kimi səmərəli fəaliyyət göstərir. O, dəfələrlə BDU-nun rektorluğunun fəxri fərmanına layiq görülmüşdür.

Hazırda Xuraman Ağayeva "M.F.Axundov adına Azərbaycan Milli Kitabxanasında informasiya menecementinin xüsusiyyətləri" adlı elmi-tədqiqat işi üzərində çalışır.

Kafedranın məhsuldar əməkdaşlarından olan **Sadiqova Solmaz Aday qızı** praktiki bibliograf və bibliografiyasına olmaqla tarix üzrə fəlsəfə doktoru (2011), dosentir. 1980-1985-ci illərdə BDU-nun Kitabxanaçılıq-informasiya fakültəsində təhsil almışdır. 1994-cü ildən BDU-nun Bibliografiyaşünaslıq kafedrasında baş laborant işləmiş, doktorant (qiyabi) olmuş (1995-1999), sonra müəllim (2004-2008) işləmiş, 2008-ci ildən baş müəllim, 2015-ci ildən dosent əvəzi, 2017-ci ildən ona Bibliografiyaşünaslıq kafedrası üzrə dosent elmi adı verilmişdir.

2006–2009-cu illərdə Kitabxanaçılıq-informasiya fakültəsində təlim-tərbiyə üzrə dekan müavini işləmişdir. O, 2011-ci ildə professor Z.Əliyev elmi rəhbərliyi ilə "Azərbaycan mətbuatının (kitab və dövrü nəşrlər) bibliografik repertuarı: tarixi, müasir vəziyyəti və perspektivləri (1959-2000-ci illər)" mövzusunda dissertasiya işini müdafiə etmişdir. [11] Ona Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Ali Attestasiya Komissiyasının FD № 07685 sayılı 3 oktyabr 2012-ci il tarixli (protokol № 28-k) qərarı ilə tarix üzrə fəlsəfə doktoru elmi dərəcəsi diplomu verilmişdir.

23.01.2017-ci il tarixdən Kitabxanaçılıq-informasiya fakültəsi, Bibliografiyaşünaslıq kafedrasının 335601-"Kitabxanaşünaslıq, bibliografiyaşünaslıq və kitabşünaslıq ixtisası üzrə" dövlət büdcəsi hesabına elmlər doktoru proqramı ilə doktoranturaya qəbul olunmuşdur. "Informasiya cəmiyyəti şəraitində Azərbaycan kitabxanalarında bibliografik fəaliyyətin innovativ formaları və elmi metodları (Azərbaycan Respublikası elmi və səhvi kitabxanalarının materialları əsasında)" mövzusunda doktorluq dissertasiyası üzərində uğurla çalışır.

Magistratura pilləsində "Milli ideologiyaya dair ədəbiyyatın bibliografiyası" və "Humanitar ədəbiyyatın bibliografiyası", bakalavriatura pilləsində "Bibliografiyaşünaslıq", "Sosial-siyasi informasiya resursları" (Azərbaycan və ingilis bölməsində), "Xarici bibliografiya", Azərbaycan bibliografiyasının tarixi", "Kitabxanalarda bibliografiya işinin təşkili və metodikası" və s. fənləri tədris edir.

Dosent Solmaz Sadiqovanın 2018-ci ildə çapdan çıxmış monoqrafiyası "Azərbaycan milli bibliografiyası qlobal informasiya məkanında" adlanır. Qlobal informasiya məkanında Azərbaycan milli bibliografiyasının yeri, rolu və əhəmiyyətindən bəhs edən monoqrafiya Bakı Dövlət Universitetinin yaradılmasının 100 illik yubileyinə həsr olunmuşdur.

S.Sadiqovanın 2018-ci ildə elmi məqaləsinin biri (Initial resources on socio-political information) xaricdə "European Journal of Humanities and Social Sciences" jurnalında Viennada (ingilis dilində) çap olunmuşdur.

Bakı Dövlət Universitetinin 90 illiyi münasibətilə «Səmərəli elmi-pedaqoji fəaliyyətinə görə» Azərbaycan Respublikası Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsinin «Fəxri Fərman» ilə təltif olunmuşdur. Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyinin fəxri fərmanı ilə təltif edilmişdir.

S.A.Sadiqova 150-dən çox əsər in - 1 qrant qalibi, 27 kitab, 9 fənn proqramı, 22 təzisin və 90 məqalənin (o cümlədən 6 məqalə xaricdə çap olunub), 2 dərslərsəitinin müəllifidir, 6 məqalə, 1 proqram və 1 dərslərsəiti ingilisdilində çap olunmuşdur. Yeri gəlmişkən, böyük ehtiramla qeyd etmək lazımdır ki, professor A. Xələfovun elmi metodikası əsasında hazırlanan Ümummilliliderimiz Heydər Əliyevə həsr edilmiş Dünyanın görkəmli siyasi xadimləriseriya-sı ilə 3 dildə çap olunmuş bibliografik məlumat kitabının (2003) tərtib edilməsində Solmaz Sadiqovanın da iştirak etdiyini qeyd etmək lazımdır. Bu seriyanın ideya müəllifi professor A. Xələfovdu. Bu seriya ilə bibliografik məlumat kitablarının nəşri son illər ölkəmizdə artıq ənənə halını almışdır.

Azərbaycanda bədii ədəbiyyat və ədəbiyyatşünaslıq üzrə mütəxəssislərin informasiya təminatında bibliografik resursun inkişaf tarixini tədqiq edən alimlərdən biri də **İsmayılova Sina Paşa qızıdır**. Pedaqogika üzrə fəlsəfə doktoru, dosent Sina Paşa qızı İsmayılova 1978-ci ildə Kitabxanaçılıq fakültəsini bitirmişdir. Kitabxananın "Ədəbiyyatın elmi sistemləşdirilməsi" şöbəsində böyük kitabxanaçı vəzifəsində çalışmışdır (1978-1981). S.İsmayılova 1981-ci ildən Kitabxanaçılıq-informasiya fakültəsinin Bibliografiyaşünaslıq kafedrasında çalışır. O, 1988-1992-ci illərdə Bibliografiyaşünaslıq kafedrasının dissertantı olmuşdur. S.P.İsmayılova 1992-ci ildə həmin kafedraya müəllim, 2006-cı ildə isə baş müəllim vəzifəsinə seçilmişdir. O, 2012-ci ildə professor Z.Əliyev elmi rəhbərliyi ilə "Azərbaycanda ədəbiyyatşünaslıq sahəsində mütəxəssislərin bibliografik informasiya təminatı sisteminin vəziyyəti və təkmilləşdirilməsi yolları (1965-2000-ci illər)" mövzusunda dissertasiya müdafiə etmişdir. [6]

S.P.İsmayılova 100-dən artıq elmi əsər in, o cümlədən 1 monoqrafiya, ("Azərbaycanda bədii ədəbiyyat və ədəbiyyatşünaslığın bibliografiyası: 1965-2000-ci illər"); 2 dərslərsəiti, ("Azərbaycanda bədii ədəbiyyat və ədəbiyyatşünaslıq üzrə sənəd kütəli bibliografiyaşünaslıq obyektini kimi"; "Uşaq və gənclər üçün ədəbiyyatın bibliografiyası"); 2 metodik göstəriş ("Uşaq və gənclər üçün ədəbiyyatın bibliografiyası"-qiyabi təhsil alan tələbələr üçün, "Bibliografik evristika"), 12 fənn proqramı, 4 xaricdə nəşr olunmuş məqalənin və 16 təzisin müəllifi olmaqla respublika və beynəlxalq elmi konfransların iştirakçısı olmuşdur.

Sina Paşa qızı İsmayılova gənc nəslin yetişdirilməsindəki xidmətləri və elmin-təhsilin inkişafındakı roluna görə 27.12.2012-ci ildə BDU-nun rektorluğu və BDU-nun HİK-sədri tərəfindən "Fəxri Fərman"-la təltif edilmişdir.

S.İsmaylova "Səhəvi bibliografiya", "Bibliografiyaşunaslıq", "Uşaq və gənclər üçün informasiya resursları", "Bibliografik evristika", magistratura səviyyəsində isə "Sənədlərlə iş", "Azərbaycan bibliografik vəsaitlər sistemi" ixtisas fənlərindən müəhazirə və məşğələ dərslərini tədris edir.

Kafedranın müəllimi **Bayramova İradə Ziyadxan qızı** 1981-1986-cı illərdə BDU-nun Kitabxanaçılıq fakültəsində təhsil almışdır. O, 2007-ci ildən İctimai Kitabxanaçılıq-informasiya fakültəsi, Bibliografiyaşunaslıq kafedrasında müəllim vəzifəsində çalışır, 2008-2013-cü illərdə kafedranın dissertantı olmuşdur.

2015-ci ilin 13 mart tarixində "Azərbaycan Respublikasının regionlarını kitabxana-bibliografik informasiya təminatı sistemi: müasir vəziyyəti və perspektivləri (2000-2012-ci illər) (Gəncə-Qazax, Quba-Xaçmaz, Lənkəran iqtisadi regionlarının materialları əsasında) mövzusunda dissertasiya işini müdafiə etmişdir. [4] Onun elmi rəhbəri prof. Xəlil İsmaylov, elmi məsləhətçisi isə dos. Nadir İsmaylov olmuşdur. 2016-cı ildə Bayramova İradə tarix üzrə fəlsəfə doktoru elmi dərəcəsinə almışdır. Hal-hazırda Bibliografiyaşunaslıq kafedrasının müəllimidir.

Bayramova İradə "Regionların sosial iqtisadi inkişafının kitabxana informasiya təminatı sistemi", "Sənəduşnaslıq", Kitabxanalarda bibliografiya işinin təşkili və metodikası" fənlərini tədris edir.

Bayramova İradə Ziyadxan qızı 4 kitabın, 50-dən çox elmi məqalə və təzisin müəllifidir.

Bibliografiyaşunaslıq kafedrasında innovasiyaların təbliğində Məmmədov Əliyusif Məhəmməd oğlunun xüsusi yeri vardır. O, 1978-1983-cü illərdə ADU-nun Kitabxanaçılıq fakültəsində təhsil almışdır. 1978-1982-ci illərdə isə Azərbaycan LKGI MK nəzdində fəaliyyət göstərən İxtira Yaradıcılığı İctimai İnstitutunda təhsil almışdır. 1991-1994-cü illərdə BDU-da əyani aspiranturada təhsil almışdır. 2003-cü ildə ABŞ-da (Blumiqton, İndiana) təsis edilmiş Amerika-Azərbaycan Təhsil və Mədəniyyət fondunun təsisçilərindəndir.

1984-1987-ci illərdə Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası, İctimai Elmlər üzrə Elmi İnformasiya Mərkəzinin Bibliografik tədqiqatlar və nəşrlər, daha sonra İnformasiya Sistemlərinin Avtomatlaşdırılması şöbəsi, baş laborant, 1987-1991-ci illərdə isə Kitabxanaçılıq fakültəsinin Bibliografiya kafedrasının, Bibliografik məlumat-axarçı sistemləri" tədris laboratoriyasının müdiri, 1984-cü ildə "İttifaqneftməş" İstehsalat birliyinin "Neftməş" Xüsusi Konstruktor Bürosunun Elmi-texniki informasiya və patent bölməsi, mühəndis, 1995-2006-cı illərdə Kitabxanaçılıq fakültəsinin Bibliografiya kafedrasının müəllimi olmuşdur. 2006-cı ildən indiyə qədər Kitabxanaçılıq-informasiya fakültəsinin Bibliografiyaşunaslıq kafedrasında baş müəllim vəzifəsində çalışır. 2004-cü ildən bu günə qədər, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin İşlər İdarəsinin Prezident Kitabxanasında çalışır. "Səhəvi bibliografiya" (ingilis

dilində), "Azərbaycan kitabxanalarının bibliografik informasiya resursları", "İqtisadiyyatın və ekologiyanın informasiya resursları", "Normativ-texniki və patent sənədləri üzrə informasiya xidməti" adlı fənləri tədris edir.

Bibliografiyaşunaslıq kafedrasının gənc müəllimlərindən biri **Nəbiyeva Namiyə İntiqam qızı** 2015-ci ildə Bibliografiyaşunaslıq ixtisaslaşmış üzrə magistratura pilləsini fərqlənmə diplomu ilə bitirmişdir. Bibliografiyaşunaslıq kafedrasında əvvəlcə laborant vəzifəsinə təyin edilmişdir. O, elə həmin ildə dissertanturaya qəbul olmuş və hazırda "Elektron bibliografik fəaliyyət: nəzəri-metodik aspektlərinin tədqiqi (Azərbaycan materialları əsasında) mövzusu üzərində çalışır. Ona pədaqogika üzrə fəlsəfə doktoru, dosent Nadir İslam oğlu İsmaylov və ABŞ İndiana Universitetinin professoru Debora Şou elmi rəhbər təyin olunmuşdur.

Nəbiyeva Namiyə İntiqam qızı 2014-cü ildə ingilis dili üzrə beynəlxalq sertifikat alan IELTS sertifikatını almışdır.

N.Nəbiyeva hazırda kafedrada müəllim vəzifəsində çalışır, ingilis və azərbaycan bölmələrində müəhazirə, məşğələ və laboratoriya dərsləri aparır.

N. Nəbiyeva 3 elmi məqalənin və 7 təzisin müəllifi olmaqla müxtəlif respublika və beynəlxalq elmi konfransların iştirakçısı olmuşdur.

Kafedranın gənc üzvlərindən olan **Xudiyeva Vəzifə Hüseynağa qızı** 1997-ci ildə Kitabxanaçılıq-informasiya fakültəsinin əyani şöbəsinə bitirib. O, 2016-cı ildən "Bibliografiyaşunaslıq" kafedrasında baş laborant vəzifəsində çalışır. Həmin ildən dissertantdır. "Əli Bəy Hüseynzadə irsinin bibliografik tədqiqi" mövzusunda elmi-tədqiqat işini yekunlaşdırmışdır. Onun elmi rəhbərləri f.ü.f.d A.Ə.Kəngərli və dos. N.İ.İsmaylovdur. Müntəzəm olaraq dövrü mətbuatda məqalələr, publisistik yazılarla, Respublika və Beynəlxalq səviyyəli konfranslarda məruzələrlə çıxış edir. Bir kitabın və 20 elmi məqalənin və təzisin müəllifidir. Ailə, Qadın və Uşaq problemləri üzrə Dövlət Komitəsinin Cümhuriyyətin 100 illiyinə həsr etdiyi "Cümhuriyyətə işıq saçan qadınlar" araşdırma Yayı müsəbiqəsinə məqalə ilə qatılmış və məqalə seçilərək Araşdırma Yazı Toplusuna daxil edilmişdir. Kafedrada saathesabi qaydada məşğələ və laboratoriya dərsləri aparır.

Müstəqillik illərində kafedranın tədris və elmi həyatında kədr hazırlığına da mühüm nailiyyətlər əldə edilmişdir. Belə ki, 1997-ci ildən kafedrada Bibliografiyaşunaslıq ixtisaslaşmış üzrə magistr hazırlığına başlanılmışdır. Aparılmış araşdırma göstərmə ki, bu ixtisaslaşma üzrə təhsil alan magistrantlar elm, təhsil və mədəniyyət sahələrində müvəffəqiyyətə çalışırlar.

Bibliografiyaşunaslıq kafedrasının fəaliyyətinin əsas istiqamətlərindən biri də beynəlxalq əməkdaşlığı sahəsində aparılan işlərdir. Bu əlaqələrin ilk elementləri hələ ötən əsrin 50-ci illərindən sonlarında yaranmışdır. Professor M.D.Eyxonqoltsun elmi məsləhətçiliyi ilə Zöhrab Əliyevin namizədlik disser-

tasiyasını müdafiə etməsi buna parlaq misaldır. Bu proses XX əsrin 70-80-ci illərində daha intensiv xarakter almışdır. Bu əlaqələrin yeni səviyyəyə qalxmasında keçmiş ittifaq miqyasında fakültənin dekani A.Xələfovun səho elmi və tədris dairələrində nüfuzunun artması ilə əlaqədar olmuşdur. Böhs edilən dövrdə Litva Dövlət Universiteti və Moskva Dövlət Mədəniyyət İnstitutunun görkəmli alimləri ilə münasibətlərin qurulması fakültənin şöhrətini artıran səbəblərdən hesab olunmalıdır. 80-ci illərdə kitabxanaçılıq təhsili üzrə ölkə miqyaslı tədbirlərin Bakı Dövlət Universitetində keçirilməsi də prof. A.Xələfovun xidmətləri kimi qeyd olunmaqla yanaşı, dövrün görkəmli bibliograf alimlərinin kafedranın fəaliyyəti, kollektivi ilə tanış olmasına və gələcəkdə onların dissertasiya işlərinin Moskvada müdafiə edilməsində heç şübhəsiz mühüm rol oynamadı. Müstəqillik illərində bu münasibətlər davam etmiş, fakültədə yüksəkixtisaslı kadrların hazırlanmasında rus alimləri, o cümlədən, professorlardan O.P.Korsunov və Y.S.Zubov yaxından iştirak etmişlər.

Məlumdur ki, hər bir səhədə elmi mühitin formalaşmasında xüsusi dövrü nəşrlərin müstəsna rolu vardır. Kitabxanaçılıq-informasiya sahəsi üzrə əsaslı dövrü nəşr 1970-1980-ci illərdə çap olunmuş Bakı Dövlət Universitetinin "Kitabxanaşünaslıq və bibliografiya" seriyasıdır. 10 il müddətində çap olunan bu seriyada bibliografiya sahəsində onlarla məqalə çap olunmuşdur. Seriyanın yüksək elmi-nəzəri səviyyədə çap olunmasına onun baş redaktoru professor A.Xələfovun xüsusi əməyi olmuşdur. 80-ci illərdə seriya mövzu məcmuələri ilə əvəz edilmişdir. Azərbaycanca müstəqillik illərində bibliografiyaşünaslığın inkişafında 1997-ci ildən bu günə kimi çap edilən Kitabxanaşünaslıq və bibliografiya (təsisçisi və baş redaktoru professor Xəlil İsmayilovdur) və 2010-cu ildən çap olunan kitabxanaşünaslıq və informasiya (təsisçisi və baş redaktoru professor A.Xələfovdur) jurnallarını ixtisasın simasını müəyyən edən əsas atributlardan hesab etmək olar.

Müasir dövr beynəlxalq münasibətlərdə yeni yanaşmalar tələb edir. Bibliografiyaşünaslıq kafedrası hazırda ABŞ-ın İndiana Universiteti, Litva Milli kitabxanası, Moskva və Sankt-Peterburq Mədəniyyət və İncəsənət universitetləri, Lvov Milli Texniki kitabxanası ilə, o cümlədən bir sıra nüfuzlu beynəlxalq və regional analitik informasiya mərkəzləri ilə əlaqələr saxlayır.

Kafedranın fəaliyyətinin əsas istiqamətlərindən biri də tələbələrini istehsalat təcrübələrinin təşkili və keçirilməsidir. Qüvvədə olan Dövlət Standartına görə sonuncu semestr bitməlikiyə istehsalat təcrübəsinə həsr olunur. Ölkənin iri kitabxanalarında təşkil edilən bu təcrübələr gələcək məzunların peşə kompetensiyasının formalaşmasında və əmək bazarında layiqli yer tutmasında mühüm rol oynayır. Məlum həqiqətdir ki, elmin inkişafı bilavasitə onun informasiya təminatı ilə üzvi şəkildə bağlıdır.

Məlumdur ki, hər bir kafedrada gənc tədqiqatçıların yetişdirilməsində tələbə elmi dərnəkləri mühüm rol oynayır. Bu baxımdan bibliografiya kafedrası yaranandan onun nəzdində eyni adlı dərnək yaranmışdır. Mübaligəsiz demək olar ki, kafedranın elmi-pedaqoji heyətinin bütün üzvləri ayrı-ayrı dövrlərdə məhz həmin dərnəyin ən fəal üzvləri olmuşlar. Hazırda dərnəyin rəhbəri dosent Sima İsmayilovadır.

Beləliklə, Bakı Dövlət Universitetinin Bibliografiyaşünaslıq kafedrasının fəaliyyət göstərdiyi 50 ildən artıq bir dövrü yekunlaşdıraraq belə nəticəyə gəlmək olar ki, kafedra kiçik kollektivlə işə başlamış 70-80-ci illərdə özünün formalaşma dövrünü keçirmiş, müstəqillik illərində tədris fənlərinin və kadrların sayı artmış, bibliografiyaşünaslığın tədqiqat obyektini genişlənmə, yeni tipli gənc kadrların kafedraya cəlb olunması sistemi yaranmışdır. Hesablamalar göstərir ki, ölkəmizdə bibliografiyaşünaslıq istiqaməti üzrə 20-ə yaxın dissertasiya işi müdafiə edilmişdir. Bu işlərin hazırlanması, approbasiyası və müzakirəsində kafedra mühüm rol oynamışdır. Son illərdə kafedranın elmi potensialı xeyli yaxşılaşmışdır. Hazırda 8 nəfərdən ibarət olan kollektivin 20-yə yaxın monoqrafiya, tədris ədəbiyyatı, 100-dən çox elmi məqaləsi çap olunmuşdur.

Tarixə dönüb nəzər saldıqda məlum olur ki, istər Kitabxanaçılıq-informasiya fakültəsinin yarıldılması və istərsə də onun ayrı-ayrı kafedralarının təşkilində professor Abuzər Xələfovun rolu həlledici olmuşdur. O, kafedraların yarıldılmasını ümumi işin tərkib hissəsi hesab etmişdir. Onun yarıdıcılığı ilə dəridən tanış onlar yaxın tanış bilir ki, ilk əsərlərindən başlayaraq bibliografiya işinə həmişə yüksək qiymət vermiş, onu elmi informasiya fəaliyyətinin bütövrəsi hesab etmişdir. İkinci tarixi bir həqiqəti də söyləməyi özümə mənəvi bərs biliram ki, bibliografiyaşünaslıq istiqaməti üzrə müdafiə edilən elə bir dissertasiya işi yoxdur ki, onun mövzusunun müəyyən edilməsində, müzakirəsinin təşkilində və müdafiəsində professor A.Xələfovun həlledici xidmətləri olmasın. Belə bir faktı xüsusi olaraq qeyd etməliyəm ki, müstəqillik illərində kafedra üzrə təşkil edilən dissertasiya işlərinin müdafiəsində Abuzər müəllim ixtisaslaşdırılmış müdafiə şurasının sədri kimi həmişə xeyirxah və tələbkar mövqedə olmuşdur.

ƏDƏBİYYAT

1. Xələfov A.A. Azərbaycanca ali kitabxanaçılıq təhsili.-Bakı:BDU nəşriyyatı,1998.-110 s.
2. Xələfov A.A. Azərbaycanca kitabxanaçılıq təhsilinin inkişafı.-B.:Maarif, 1987.-137 s.
3. Ağayeva X.T. "Azərbaycanda pedaqoji elmlərin bibliografik informasiya təminatı: tarixi, müasir vəziyyəti və təkmilləşdirilməsi yolları".

4. Bayramova İ.Z. "Azərbaycan Respublikasının regionlarının kitabxana-bibliografik informasiya təminatı sistemi:müasir vəziyyəti və perspektivləri (2000-2012-ci illər) (Gəncə-Qazax, Quba-Xaçmaz, Lənkəran iqtisadi regionlarının materialları əsasında).

5. Əliyev Z.H. Azərbaycan bibliografiyasının tarixi:Dərslük/redaktoru: N.İ.İsmayilov.-Bakı:Bakı Universiteti nəşriyyatı,2007.-190 s.

6. İsmayilova S.P. Azərbaycan ədəbiyyatşünaslıq sahəsində mütəxəssislərin bibliografik informasiya təminatı sisteminin vəziyyəti və təkmilləşdirilməsi yolları (1965-2000-ci illər).

7. İsmayilov N.İ "Təbabət üzrə məhəlli kitabxana-bibliografiya ehtiyatlarının inkişafı, müasir vəziyyəti və təkmilləşdirilməsi yolları (Azərbaycan materialları əsasında)".

8. Kitabxanaçılıq-informasiya fakültəsi-60: Bibliografik məlumat kitabı.-B.:BUN,2008.-273 s. (S.Sadiqova ilə birlikdə).

9. Rəsim Əhməd oğlu Kazımov [Mətn] bibliografik göstərici/ tərt.-red.: Kəmalə Məmmədova.-Bakı: Elm, 2017.-100 s.

10.Sadiqova S.A. Abuzər Xələfov: Bibliografik məlumat kitabı.-B.:Nağl Evi nəşriyyatı, 2011.-342 s.

11.Sadiqova S.A "Azərbaycan mətbuatının (kitab və dövrü nəşrlər) bibliografik repertuarı: tarixi, müasir vəziyyəti və perspektivləri (1959-2000-ci illər)".

КАФЕДРА БИБЛИОГРАФОВЕДЕНИЯ: СОЗДАНИЕ И ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ ИСМАЙЛОВ Н.И.

РЕЗЮМЕ

Статья посвящена истории кафедры Библиографоведения БГУ, деятельности кафедры в области преподавания, исследований и международного сотрудничества, а также обобщения вкладов видней ученых, служащих в ее становлении.

Ключевые слова: Кафедра Библиографоведения БГУ, организация, образование, современная деятельность.

DEPARTMENT OF BIBLIOGRAPHIC SCIENCE: CREATION AND ACTIVITY ISMAILOV N.I.

SUMMARY

The article is devoted to the history of Bibliographic science Department of BSU, the activities of the department in the field of teaching, research and international cooperation, as well as summarizing the contributions of eminent scientists serving in its development.

Keywords: Bibliographic science Department of BSU, organization, education, modern activities.